

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 032049 23 Uvp
Banjaluka, 31.10.2024. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudača Svjetlane Knežević, predsjednika vijeća, Božane Vulić i Merside Bjelobrk, članova vijeća, uz učešće zapisničara Maje Savić, u upravnom sporu po tužbi R. K. iz B. (u daljem tekstu: tužilac), kojeg zastupa punomoćnik Radmila N. Plavšić, advokat iz Banjaluke, radi poništenja rješenja broj [...] od 24.5.2022. godine tuženog Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske, u predmetu utvrđivanja novog procenat vojnog invaliditeta, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 032049 22 U od 14.2.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 31.10.2024. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova sastava zahtjeva.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv osporenog akta i odbijen zahtjev tužioca za naknadu troškova spora. Osporenim aktom odbijena je žalba tužioca izjavljena protiv zaključka Odjeljenja za boračko-invalidsku zaštitu Grada B. broj [...] od 27.10.2021. godine, kojim je odbačen zahtjev tužioca za povećanje procenat vojnog invaliditeta po osnovu pogoršanja zdravstvenog stanja, kao nedopušten.

U obrazloženju presude sud navodi da je pravilno tuženi zaključio da nisu ispunjeni uslovi, shodno određbi člana 102. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 134/11, 9/12 i 40/12, u daljem tekstu Zakon o pravima boraca), da se tužiocu poveća procenat ranije priznatog stepena vojnog invaliditeta, s obzirom na to da, prema nalazu i mišljenju nadležne ljekarske komisije, nije nastupilo pogoršanje zdravstvenog stanja bolesti srca, a koje oboljenje je bilo osnov za priznavanje svojstva mirnodopskog vojnog invalida. Sud je ocijenio neosnovanim prigovor tužioca vezan za sastav ljekarske komisije, jer su obje ljekarske komisije, kako prvostepena, tako i drugostepena, bile sastavljene od ljekara različite specijalnosti, kako to i nalaže odredbe člana 93. i 94. Zakona o pravima boraca.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac osporava njenu zakonitost zbog povrede odredaba postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, tvrdnjom da je presuda nejasna i nerazumljiva i ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama zbog čega se njena zakonitost i pravna valjanost ne mogu ispitati. Ukazuje da je pogrešan stav suda da je nalaz i mišljenje od 19.5.2022. godine potpun i obrazložen, te da je ljekarska komisija, koja je sačinila isti, propisno sastavljena. To iz razloga što ljekarska komisija samo konstatiše da je

tužilac u toku služenja redovnog vojnog roka obolio od reumatske groznice sa posljedičnim oštećenjem srca, a na osnovu otpusnog pisma sa kardiologije od 29.11.2019. godine. Raniju medicinsku dokumentaciju ne nabrala, niti je cijeni sa aspekta medicinske struke, te konstatiše da je artritis, od kojeg se liječi tužilac, posljedica autoimune bolesti-psorijaze, koja se ne može dovesti u vezu s bolesti srca po kojoj je ranije utvrđen vojni invaliditet, pri čemu nije navedeno koji su to uslovi koji bi trebalo biti ispunjeni da bi osoba, koja je lošeg zdravstvenog stanja unazad 40 godina i koja je skoro potpuno nepokretna, „potpadala“ pod kategoriju pogoršanja bolesti. Takav nalaz ljekarske komisije je proizvoljan i nije mogao biti dokaz na kojem je zasnovan osporeni akt, niti pobijana presuda, jer isti ne sadrži sva oboljenja tužioca zbog kojih je skoro nepokretan, a komisija, uz puno uvažavanje njihovih specijalnosti, nije bila u adekvatnom sastavu prilikom davanja nalaza, jer je osnovno oboljenje tužioca bolest srca, a u ljekarskoj komisiji ni jedan član nije bio specijalista za bolesti srca, kardiolog. Pored toga, nije jasno zbog čega je tužilac cijenjen po tački T-244, a ne po tački T-247 i da li je ta ocjena pravilna, kod činjenice da je od strane iste komisije samo u drugom sastavu, 21.10.2008. godine, cijenjen po tački T-247. Nadalje se ukazuje da su povrijeđena i prava zagarantovana članom 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i članom II/3 pod E Ustava BiH, jer se u postupku donošenja presude i rješavanju ovog predmeta prišlo površno i proizvoljno, bez upuštanja u suštinu ove upravne stvari, bez detaljne analize i ocjene svih dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a što je za posljedicu imalo i pogrešnu primjenu zakona. Predlaže da se ukine pobijana presuda i predmet vrati na ponovni postupak ili da se ista preinaci na način da se poništi osporeni akt, uz nadoknadu troškova postupka.

U odgovoru na zahtjev tuženi ukazuje da se svi navodi iz istog isticani kako u žalbenom postupku, tako i u upravnom sporu, a svode se na nekompetentnost ljekarskih komisija i osporavanje pitanja medicinske struke, iako tužilac nema znanja medicinske struke. Navedeno iz razloga što je članom 93. Zakona o pravima boraca propisano da „prvostepenu ljekarsku komisiju“ čine tri člana i tri zamjenika koji moraju biti ljekari različitih specijalnosti, dok je članom 94. istog Zakona propisano da „drugostepenu ljekarsku komisiju“ čini pet članova i pet zamjenika koji moraju biti ljekari različitih specijalnosti, a što na jasan način govori da navedenim zakonskim odredbama nije predviđeno da članovi komisije trebaju biti ljekari specijalisti određene grane medicine već samo ljekari specijalisti. Takav stav je zauzet i u presudama Vrhovnog suda Republike Srpske, između ostalih i u presudi broj 140 U 000664 11 Uvp od 28.3.2012. godine. Pogoršanje zdravstvenog stanja se cijeni u odnosu na osnov utvrđenog invaliditeta i utvrđeni stepen invaliditeta, a u konkretnom slučaju je tužiocu priznat status mirnodopskog vojnog invalida po osnovu oštećenja srca - kao posljedica reumatske groznice od koje je obolio u toku redovnog vojnog roka. Nadležna ljekarska komisija se izjasnila u svom nalazu i mišljenju i na druge okolnosti, odnosno bolesti i dala pojašnjenje da se bolest artritis i njegove posljedice, a koji je uzrokovani kožnim oboljenjem-psorijazom, ne mogu dovesti u vezu sa oboljenjem po osnovu kojeg je vojni invaliditet utvrđen. Uprkos jasnom sadržaju napred navedene zakonske odrebe, te zaključka komisije da nije došlo do pogoršanja bolesti srca (činjenica oštećenja i funkcije srca u rasponu od 35% do 50%), podnositelj zahtjeva i dalje neargumentovano osporava nalaz i mišljenje komisije navodeći da članovi komisije „nisu naveli koji su to uslovi koje treba da ispunjava osoba koja je lošeg zdravstvenog stanja, kojоj se kontinuirano bolest pogoršava i koja je skoro nepokretna“. Nalazi koje je tužitelj priložio na okolnost bolesti srca odnosno UZV srca čije su vrijednosti EF 55%, govori u prilog oštećenja i funkcije srca, ali ne i na okolnost pogoršanja. Pitanje faktora nastanka autoimunih bolesti je pitanje medicinske struke i komisija kao organ vještačenja i nije u obavezi da to elaborira, dovoljna je konstatacija da se to oboljenje ne može dovesti u vezu sa oboljenjem srca koje je nastalo kao posljedica reumatske groznice. Pitanje primjene ocjenske tačke je takođe medicinsko pitanje za koje je nadležna ljekarska komisija kao medicinski organ vještačenja

specijalizovan za utvrđivanje činjenice o postojanju vojnog invaliditeta. Osim toga ocjena osnova i stepena vojnog invaliditeta podnosioca zahtjeva bila je predmet postupka revizije, koji postupak je završen, pa se komisija u konkretnom slučaju pravilno bavila pitanjima koja su u vezi postupka ponovne ocjene zbog pogoršanja zdravstvenog stanja. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev i odgovor na zahtjev na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu ZUS), te pobijanu presudu i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Prema podacima spisa predmeta proizilazi da je tužiocu priznato svojstvo mirnodopskog vojnog invalida „po osnovu oboljenja srca“ koje je zadobio za vrijeme vršenja redovne vojne službe u JNA, te da je zahtjevom od 11.6.2021. godine tražio ponovnu ocjenu vojnog invaliditeta po osnovu pogoršanja zdravstvenog stanja i bolesti. Zaključkom prvostepenog organa od 27.10.2021. godine, taj zahtjev je odbačen, uz obrazloženje da po odredbama važećeg zakona, priznavanje statusa mirnodopskog vojnog invalida nije predviđeno, iz kojeg razloga je zahtjev za utvrđivanje novog procenta vojnog invaliditeta po osnovu pogoršanja zdravstvenog stanja, nedopušten. Odlučujući o žalbi tužioca koja je izjavljena protiv tog zaključka, tuženi je osporenim aktom žalbu odbio. Obrazloženo je da je artritis, od kojeg se tužilac liječi unazad deset do petnaest godina, posljedica autoimune bolesti-psorijaze, a koja bolest se ne može dovesti u vezu sa bolesti srca po osnovu koje mu je utvrđen vojni invaliditet, s tim da je prvostepeni organ pogrešno utvrdio da predmetni zahtjev treba odbaciti kao nedopušten, umjesto da zahtjev rješenjem odbije, ali da taj propust nije uticao na drugačije odlučivanje, kod činjenice da je zahtjev tužioca neosnovan.

Pobijanom presudom pravilno je odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta.

Tužilac bez osnova tvrdi da je presuda nejasna i nerazumljiva i da se iz tog razloga ne može ispitati njena zakonitost. Ovo iz razloga što su i tuženi, odlučujući o žalbi, kao i nižestepeni sud, odlučujući o tužbi, odgovorili na sve prigovore tužioca i pravilno zaključili da nema osnova za povećanje procenta vojnog invaliditeta, a o čemu je dato valjano obrazloženje koje, kao pravilno, prihvata i ovaj sud.

Tužilac i u zahtjevu neosnovano ponavlja iste prigovore, a to je da je nalaz ljekarske komisije paušalan i nepotpun, da nije nabrojana sva medicinska dokumentacija, da je sačinjen od lica koja ne posjeduju stručne kvalifikacije za oboljenja tužioca, te da nije jasno iz kojeg razloga je cijenjen prema ocjenskoj tački T-244, a ne prema tački T-247 Liste procenta vojnog invaliditeta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 100/12).

Osnov za priznavanje mirnodopskog vojnog invalida je to što je tužilac u toku redovnog služenja vojnog roka obolio od reumatske groznice sa posljedičnim oštećenjem srca, iz kojeg razloga je cijenjen primjenom ocjenske tačke T-244, jer mu je, na osnovu nalaza ultrazvuka srca EF bio 35%.

Razmatrajući medicinsku dokumentaciju koju je tužilac dostavio, ljekarska komisija je u nalazi i mišljenju pravilno konstatovala otpusno pismo sa kardiologije Univerzitetskog kliničkog centra Republike Srpske od 29.11.2019. godine, jer je isto vezano za oboljenje koje je osnov invalidnosti. Kako iz tog otpusnog pisma proizilazi da je nakon ultrazvučnog pregleda srca konstatovano da je EF 55%, to nije bilo razloga da se, a uzimajući u obzir raniju, prema

kojoj je EF 35% i novodostavljenu medicinsku dokumentaciju, ne prihvati mišljenje ljekarske komisije da nije došlo do pogoršanja oboljenja srca.

Ljekarska komisija je razmatrala i ostalu medicinsku dokumentaciju koja se zatiče u spisima predmeta, pa i dala mišljenje da je oboljenje artritis, od kojeg se tužilac liječi unazad deset do petnaest godina, posljedica autoimune bolesti kože – psorijaze, a koja se ne može dovesti u vezu sa bolesti srca po kojoj je ranije utvrđen vojni invaliditet. Zadatak ljekarske komisije je bio da procijeni da li je došlo do pogoršanja oboljenja po osnovu kojeg je tužiocu utvrđen invaliditet, pa kako je na osnovu nalaza otpusnog pisma sa kardiologije, dato mišljenje da nije, to ljekarska komisija nema obavezu da dalje obrazlaže bolest od koje se tužilac liječi dugi niz godina, te da, suprotno tvrdnji tužioca, navodi od čega ista potiče.

U odnosu na prigovor koji se tiče sastava ljekarske komisije, ovaj sud, takođe, prihvata obrazloženje koje su povodom istog dali tuženi i nižestepeni sud. Ljekarska komisija je imenovana u skladu sa odredbama Zakona o pravima boraca, a to je da su obje ljekarske komisije koje su utvrđivale zdravstveno stanje tužioca i ocjenjivale medicinsku dokumentaciju istog, bile sastavljene od ljekara različitih specijalnosti. Znači, zakon nije predviđao da članovi komisije trebaju biti ljekari specijalisti određene grane medicine, u konkretnom slučaju specijalista kardiologije, već samo ljekari specijalisti.

Nižestepeni sud je pravilno obrazložio i neosnovanost prigovora vezanog za ocjenske tačke. Ovo iz razloga što je prema pravosnažnom rješenju tuženog od 21.9.2009. godine, tužilac cijenjen sa 60% invaliditeta po osnovu bolesti reumatske groznice, pa kako je to oboljenje prema Listi procenata vojnog invaliditeta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 100/12) svrstano u ocjensku tačku 244 „Preležana reumatska groznica sa i bez znakova karditisa“, to je i pravilno ljekarska komisija u nalazu i mišljenju konstatovala da je tužiocu mirnodopski vojni invaliditet priznat po oštećenju srca primjenom ocjenske tačke T-244.

Budući da su osporena rješenja upravnih organa i pobijana presuda doneseni pravilnom primjenom odredbi Zakona o pravima boraca, za što su dati valjani razlozi, to ne staje ni navodi tužioca da su isti doneseni uz povredu prava iz člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana II/3 pod E Ustava BiH.

Slijedom navedenog, u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti predviđen u odredbama člana 35. stav 2. ZUS, iz kojeg razloga se zahtjev tužioca odbija na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Tužilac nije uspio u sporu iz kojeg razloga je njegov zahtjev za nadoknadu troškova sastava zahtjeva primjenom člana 49a. stav 1. ZUS, odbijen.

Zapisničar
Maja Savić

Predsjednik vijeća
Svetlana Knežević

Za tačnost отправка ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić